

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Ion Druță
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Proțap Iurie împotriva Întreprinderii de Stat „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni” și menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 23 iulie 2015, Proțap Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinelor de sancționare și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin contractul individual de muncă nr. 10/12 din 01 iunie 2012, a fost angajat în funcția de juristconsult în cadrul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

Indică că prin ordinul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 26 din 04 iunie 2015, pentru încălcarea disciplinei muncii prin neexecutarea obligațiilor de serviciu, dînsul a fost sancționat disciplinar cu mustrare, pe motiv că a refuzat să participe la efectuarea controlului, deși în virtutea obligațiilor de serviciu nu era obligat să o facă. Potrivit ordinului dat, la 24 aprilie 2015 a fost emis ordinul nr. 16 cu privire la instituirea comisiei pentru verificarea bunurilor, mijloacelor fixe, contractelor și actelor juridice în cadrul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, inclusiv în portul Giurgiulești. Comisia desemnată urma să prezinte actul de control în termen de trei zile, care a fost prelungit ulterior pînă la 05 mai 2015. În rezultatul controlului, comisia a constatat fraude în transferurile bănești efectuate de către SRL „Bantcarad”, la organizarea licitației și încheierea contractului de vânzare-cumpărare cu firma „Grincat Construct”, precum și nereguli în executarea contractului nr. 37 din 28

noiembrie 2013 cu Portul fluvial Bender. Contabilul-șef Starciuc Irina și juristul Proțap Iurie, fiind desemnați ca membri ai comisiei, s-au eschivat de la executarea ordinului nr. 16 din 24 aprilie 2015, au refuzat să participe la efectuarea controlului, fapt ce a îngreunat și tergiversat luarea măsurilor necesare pentru înlăturarea încălcărilor, abuzurilor depistate de comisiei și repararea prejudiciului material cauzat întreprinderii.

Menționează Proțap Iurie că nu este de acord cu ordinul nr. 26 din 04 iunie 2015, deoarece comisia a fost formată din cinci membri-salariați, avînd ca sarcină verificarea bunurilor, mijloacelor fixe și corectitudinii operațiunilor economice efectuate în perioada 2012-2015 în cadrul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”. Membrii comisiei date nu au primit din partea conducerii nici o însărcinare concretă de lucru în această comisie, însă, la 29 mai 2015 a fost convocată o ședință de către președintele comisiei Bodrug T., care a prezentat procesul-verbal și actul din 27 aprilie 2015, întocmite personal de către ultimul, impunînd membrii comisiei să le semneze.

Declară reclamantul că a refuzat semnarea actelor date, deoarece în acestea erau expuse concluzii ilegale inventate de către președintele comisiei, care ar fi fost scrise inclusiv și de către Proțap Iurie, ceea ce nu corespunde adevărului. Ca urmare, au refuzat să semneze procesul-verbal și actul din 27 aprilie 2014 trei membri ai comisiei, inclusiv și reclamantul, pe motiv că au conținut eronat și lipsit de suport juridic. După ședința comisiei, Proțap Iurie a sesizat printr-un demers administratorul interimar despre neregulile depistate și motivul refuzului semnării procesului-verbal și a actului comisiei, însă a fost amenințat de către ultimul că în caz că nu semnează actele va fi eliberat din funcție.

Mai invocă Proțap Iurie că ulterior, prin ordinul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 31 din 09 iulie 2015, a fost sancționat disciplinar cu mustrare pentru încălcarea disciplinei muncii prin neexecutarea obligațiilor de serviciu, pe motivul imposibilității executării ordinului nr. 27. Potrivit ordinului de sancționare, la 05 iunie 2015 a fost emis ordinul nr. 27, prin care administratorul interimar al ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a dat indicații juristconsultului Proțap Iurie ca în termen de trei zile să efectueze analiza din punct de vedere legal a circumstanțelor în care s-a produs ridicarea unui salariu suplimentar de către contabilul-șef Starciuc Irina, cu prezentarea în scris a concluziilor.

Afirmă reclamantul că nu este de acord cu sancțiunea disciplinară aplicată, deoarece conform contractului individual de muncă și fișei de post, în atribuțiile sale de serviciu nu intră efectuarea controalelor economico-financiare, cu excepția aprecierilor legale a concluziilor controalelor date efectuate în cadrul întreprinderii. Prin demersul nr. 21 din 08 iunie 2015 adresat administratorului interimar și președintelui consiliului de administrare a întreprinderii, Proțap Iurie a refuzat executarea ordinului nr. 27 din 05 iunie 2015.

Menționează reclamantul că ordinul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 31 din 09 iulie 2015 a fost emis cu încălcarea prevederilor art. 209 alin. (1) Codul muncii, potrivit cărora sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, la caz ordinul nr. 31 fiind emis la 09 iulie 2015 după expirarea unei luni.

Indică Proțap Iurie că prin emiterea ordinelor de sancționare disciplinară, i-au fost lezate cinstea și onoarea, acțiuni comise intenționat de către angajator care au dus la agravarea stării de sănătate, fapt confirmat prin certificatul de concediu medical seria 10 nr. 381785, potrivit căruia reclamantul s-a aflat în concediu medical în perioada 24 iunie 2015 – 08 iulie 2015.

Solicită reclamantul anularea ordinelor de aplicare a sancțiunilor disciplinare nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015 emise de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

La 20 octombrie 2015, Proțap Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin ordinul nr. 97 din 29 septembrie 2015, dânsul a fost eliberat din funcția de juristconsult în baza art. 86 alin. (1) lit. g) Codul muncii - încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare. Potrivit ordinului de concediere, la 28 septembrie 2015, Proțap Iurie s-a prezentat la locul de muncă după pauza de masă cu întârziere de două ore, totodată pe parcursul anului 2015 dânsul a fost sancționat disciplinar de două ori prin ordinele nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015.

Indică Proțap Iurie că angajatorul contrar prevederilor art. 208 din Codul muncii, la emiterea ordinelor nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015 nu a solicitat nici o explicație în scris din partea salariatului și nu a organizat anchetă de serviciu. Mai mult ca atât, reclamantului nu i-a fost adus la cunoștință ordinul de eliberare din funcție nr. 97 din 29 septembrie 2015.

Declară reclamantul că ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a încălcat prevederile art. 86 alin. (2) Codul muncii și a emis ordinul de concediere în perioada în care dânsul se afla în concediu medical, fapt confirmat prin certificatul de concediu medical seria 01 nr. 2091449 eliberat pentru perioada 29 septembrie 2015 – 26 octombrie 2015. Prin emiterea ordinului dat, reclamantului i-a fost afectată poziția în colectiv, i-au fost lezate cinstea, demnitatea și reputația profesională, dânsul activând în calitate de jurist mai mult de 40 ani.

Solicită anularea ordinului de concediere nr. 97 din 29 septembrie 2015, restabilirea în funcția deținută de juristconsult, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și a celui material în mărime de trei salarii lunare cu indemnizațiile corespunzătoare.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 22 octombrie 2015, au fost conexe într-un singur proces pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Proțap Iurie împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinelor de sancționare și repararea prejudiciului moral și pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Proțap Iurie împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015, au fost anulate ordinele de aplicare a sancțiunilor disciplinare nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015 emise de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și ordinul de concediere nr.

97 din 29 septembrie 2015, cu restabilirea lui Proțap Iurie în funcția de juriconsult. S-a încasat din contul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în beneficiul lui Proțap Iurie salariul pentru lipsa forțată de la lucru începând cu 29 septembrie 2015 până la 24 decembrie 2015 în mărime de 10 884 lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 lei. A fost dispusă executarea imediată a hotărârii privind restabilirea în serviciu și încasarea unui salariu mediu lunar în mărime de 3842 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015.

La 30 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016 și hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat aprecierea arbitrară a probelor administrate de către instanța de apel, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Consideră recurenta eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că angajatorul i-a pus în sarcina lui Proțap Iurie efectuarea controalelor economico-financiare, sarcină ce nu se atribuie la obligațiile ultimului potrivit fișei de post, deoarece comisia formată prin ordinul nr. 16 din 24 aprilie 2015 a avut ca scop verificarea integrității și existenței sau lipsei bunurilor, mijloacelor fixe, încheierea contractelor cu agenții economici și persoane fizice, acte juridice nefondate. Astfel, comisia a fost compusă din cinci membri de diferite specialități, inclusiv și juristul Proțap Iurie, de competența căruia era verificarea încheierii contractelor cu agenții economici și persoane fizice, precum și a actelor juridice nefondate. Intimatul Proțap Iurie urma să efectueze o analiză a contractelor încheiate de întreprindere în perioada anilor 2012-2015 prin prisma depistării încălcărilor admise la încheierea lor, sarcină care nu a fost îndeplinită de către dînsul.

Menționează ÎS „Portul Fluvial Ungheni” că este eronată și concluzia instanței de apel precum că prin ordinul nr. 31 din 09 iulie 2015, lui Proțap Iurie i-a fost aplicată sancțiune disciplinară pe motivul neefectuării controlului economico-financiar al activității secretarului Consiliului de administrare, Starciuc Irina, deoarece în sarcina intimatului-reclamant a fost pusă efectuarea analizei din punct de vedere legal a circumstanțelor în care Irinei Starciuc i-a fost achitată suma de 14 236 lei ca supliment la salariu, și nu efectuarea unui control economico-financiar.

Declară recurenta că este neîntemeiat argumentul Curții de Apel Bălți precum că Proțap Iurie a fost îndreptățit să refuze semnarea procesului-verbal de control al bunurilor și mijloacelor fixe din 27 aprilie 2015, deoarece contravine normelor legale. Or, în Actul comisiei din 27 aprilie 2015 au fost consemnate numeroase încălcări depistate în activitatea ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, pe faptele date fiind efectuat un control și de către Inspekția Financiară de pe lângă Ministerul Finanțelor, care a întocmit Actul din 09 octombrie 2015. Instanța de fond a respins demersul reprezentantului recurenteii cu privire la anexarea la materialele pricinii a Actului Inspekției Financiare din 09 octombrie 2015, ÎS „Portul Fluvial Ungheni”

prezentându-l în instanța de apel, care însă a neglijat și nu s-a expus în privința acestei probe ce are importanță semnificativă în soluționarea justă a pricinii.

Indică ÎS „Portul Fluvial Ungheni” că instanțele ierarhic inferioare eronat au ajuns la concluzia că la data emiterii ordinului de concediere – 29 septembrie 2015, Proțap Iurie se afla în concediu medical, deoarece pe tot parcursul zilei de 29 septembrie 2015 dînsul s-a aflat la serviciu și a declarat că se află în concediu medical doar după ce i-au fost aduse la cunoștință rezultatele anchetei de serviciu și ordinul nr. 97 din 29 septembrie 2015, însă a refuzat să le semneze.

La 20 iunie 2016, în adresa intimatului Proțap Iurie a fost expediată copia recursului declarat de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 iulie 2016, Proțap Iurie a depus referință, solicitînd respingerea recursului declarat de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” ca fiind neîntemeiat și declarativ. Consideră că instanțele ierarhic inferioare la emiterea hotărîrilor sale, au dat o apreciere obiectivă și multiaspectuală tuturor probelor prezentate de către părți și concluziile expuse sunt în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 recursul declarat de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Iar prevederile art. 240 alin. (1) CPC stipulează că la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, rezultă că prin contractul individual de muncă nr. 10/12 din 01 iunie 2012, Proțap Iurie a fost angajat în funcția de juristconsult în cadrul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

La 24 aprilie 2015, de către angajator a fost emis ordinul nr. 16 cu privire la instituirea comisiei pentru verificarea bunurilor, mijloacelor fixe, contractelor și actelor juridice în cadrul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, inclusiv în portul Giurgiulești. Comisia desemnată urma să prezinte actul de control în termen de trei zile, care a fost prelungit ulterior pînă la 05 mai 2015. În rezultatul controlului, comisia a constatat fraude în transferurile bănești efectuate de către SRL „Bantcarad”, la

organizarea licitației și încheierea contractului de vânzare-cumpărare cu firma „Grincat Construct”, precum și nereguli în executarea contractului nr. 37 din 28 noiembrie 2013 cu Portul fluvial Bender.

Juristul Proșap Iurie, fiind desemnat în calitate de membru al comisiei, a refuzat să participe la efectuarea controlului, motiv pentru care, prin ordinul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 26 din 04 iunie 2015, a fost sancționat disciplinar cu mustrare.

Ulterior, prin ordinul nr. 27 din 05 iunie 2015, Proșap Iurie a fost însărcinat ca în termen de trei zile să efectueze analiza din punct de vedere legal a circumstanțelor în care s-a produs ridicarea unui salariu suplimentar de către contabilul-șef Starciuc Irina, cu prezentarea în scris a concluziilor până la 08 iunie 2015.

Din motivul neexecutării ordinului menționat, Proșap Iurie a fost sancționat disciplinar cu mustrare prin ordinul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 31 din 09 iulie 2015, pentru încălcarea disciplinei muncii prin neexecutarea obligațiilor de serviciu.

La 23 iulie 2015, Proșap Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinelor de sancționare și repararea prejudiciului moral.

Prin ordinul nr. 97 din 29 septembrie 2015, Proșap Iurie a fost eliberat din funcția de juristconsult în baza art. 86 alin. (1) lit. g) Codul muncii - încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare. Potrivit ordinului de concediere, la 28 septembrie 2015, Proșap Iurie s-a prezentat la locul de muncă cu întârziere de două ore, totodată pe parcursul anului 2015 dînsul a fost sancționat disciplinar de două ori prin ordinele nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015.

La 20 octombrie 2015, Proșap Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 22 octombrie 2015, pricinile civile au fost conexate într-un singur proces.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015, au fost anulate ordinele de aplicare a sancțiunilor disciplinare nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015 emise de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și ordinul de concediere nr. 97 din 29 septembrie 2015, cu restabilirea lui Proșap Iurie în funcția de juristconsult. S-a încasat din contul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în beneficiul lui Proșap Iurie salariul pentru lipsa forțată de la lucru începînd cu 29 septembrie 2015 pînă la 24 decembrie 2015 în mărime de 10 884 lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 lei. A fost dispusă executarea imediată a hotărîrii privind restabilirea în serviciu și încasarea unui salariu mediu lunar în mărime de 3842 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și menținută hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 24 decembrie 2015.

Atît prima instanță, cît și instanța de apel, au invocat drept temei al ilegalității ordinului ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nr. 26 din 04 iunie 2015, faptul că Proșap

Iurie a fost îndreptățit să refuze semnarea procesului-verbal de control al bunurilor și mijloacelor fixe din 27 aprilie 2015, deoarece contravine normelor legale și actelor normative subordonate legii.

La baza acestei concluzii, instanțele ierarhic inferioare au pus proba prezentată de către reclamantul Proțap Iurie, și anume răspunsul Procuraturii raionului Ungheni nr. 168 pt/15-2538 din 30 iunie 2015, potrivit căruia în actele de control ale comisiei instituite prin ordinul nr. 16 din 24 aprilie 2015, sunt descrise încălcări care nu au suport probatoriu și sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt (f.d. 17-18).

Totodată, se reține că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 decembrie 2015, reprezentantul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, Straistari Alexandru, a solicitat anexarea la materialele pricinii a Actului Inspecției Financiare de pe lângă Ministerul Finanțelor din 09 octombrie 2015 privind verificarea oportunității cheltuielilor suportate și legalitatea gestionării patrimoniului la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în perioada de activitate 01 ianuarie 2012 – 01 iulie 2015, însă prima instanță a respins acest demers (f.d. 69).

Ulterior, la cererea de apel motivată, recurenta-apelantă ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a anexat Actul Inspecției Financiare din 09 octombrie 2015, indicând că potrivit acestui act, Inspecția Financiară în urma controlului efectuat a constatat numeroase încălcări ce au fost consemnate și în Actul comisiei din 27 aprilie 2015, fapt ce contravine celor expuse de către Procuratura raionului Ungheni (f.d. 110).

Analizând materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, deși a admis Actul Inspecției Financiare din 09 octombrie 2015 ca probă prezentată de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, nu s-a expus în decizia din 14 aprilie 2016 asupra acestuia.

Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, Curtea de Apel Bălți a soluționat prezenta pricină fără a se expune asupra tuturor probelor din dosar, or, în conformitate cu prevederile art. 241 alin. (5) CPC, în motivarea hotărârii se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

În acest sens, se reține că instanța de apel urma să aprecieze fiecare probă privitor la relevanța, admisibilitatea și veridicitatea ei și toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Mai mult ca atât, ca rezultat al aprecierii probelor, Curtea de Apel Bălți era obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Afară de aceasta, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că verificând legalitatea ordinelor ÎS „Portul Fluvial Ungheni” de sancționare nr. 26 din 04 iunie 2015 și nr. 31 din 09 iulie 2015, atât prima instanță, cât și instanța de apel, au invocat în mod declarativ că însărcinările date intimatului-reclamant Proțap Iurie prin ordinele nr. 16 din 24 aprilie 2015 și nr. 27 din 05 iunie 2015, de a efectua analiza din punct de vedere legal a contractelor și actelor juridice încheiate de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și a circumstanțelor în care s-a produs ridicarea unui salariu suplimentar de către

contabilul-șef Starciuc Irina, nu ține de competența juristconsultului potrivit fișei de post.

Colegiul constată că instanțele ierarhic inferioare și-au motivat concluzia dată insuficient și superficial, or, urma a fi analizată fiecare sarcină și atribuție de serviciu din compartimentul II din fișa de post a juristconsultului, cu aprecierea faptului dacă însărcinarea dată lui Proțap Iurie prin ordinele nr. 16 din 24 aprilie 2015 și nr. 27 din 05 iunie 2015 ține sau nu de competența juristului.

Totodată, se reține că instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a anula ordinul de concediere nr. 97 din 29 septembrie 2015, invocând drept temei faptul că la data emiterii acestuia, Proțap Iurie se afla în concediu medical. Instanța de recurs consideră concluzia dată bazată pe aprecierea arbitrară a probelor, din următoarele considerente.

La materialele cauzei este anexat certificatul de concediu medical seria 01 nr. 2091449 eliberat de către IMSP CS Ungheni, precum că în perioada 29 septembrie 2015 – 26 octombrie 2015 Proțap Iurie s-a aflat în concediu medical (f.d. 12, cauza conexată).

În același timp, prin cumulul de probe administrate în cadrul examinării pricinii, s-a stabilit cert că în ziua de 29 septembrie 2015, când a fost emis ordinul de sancționare disciplinară a intimatului Proțap Iurie, acesta a fost la serviciu și a activat în cadrul întreprinderii până la momentul când i s-a adus la cunoștință ordinul de concediere.

Pe cale de consecință, instanțele de judecată urmau să concretizeze în baza datelor din Registrul vizitelor la medic și deschiderii buletinelor de boală, timpul exact de acordare a concediului medical intimatului Proțap Iurie în prima sau a doua jumătate a zilei din 29 septembrie 2015, când deja fusese emis ordinul de sancționare disciplinară în privința acestuia.

Afară de aceasta, Judecătoria Ungheni a omis să se expună și să concretizeze în ce constă pretenția lui Proțap Iurie privind repararea prejudiciului material în mărime de trei salarii lunare cu indemnizațiile corespunzătoare, Curtea de Apel Bălți în decizia sa din 14 aprilie 2016 neînlăturând această omisiune.

Instanța de recurs reiterează că potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Însă, la caz, Curtea de Apel Bălți, pronunțând decizia din 14 aprilie 2016 a omis să satisfacă standardele procedurale relevante referitoare la conținutul actului judecătoresc, examinând pricina cu încălcarea normelor de drept procedural.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin.(3) lit.d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, a casa integral decizia Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Proțap Iurie împotriva Întreprinderii de Stat „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu